

AFTALE OM ET GRØNT DANMARK

Ærø

17. September 2025

Program:

Velkomst v/**Leo Holm**, Udvalgsformand for teknik-, miljø- og havneudvalget.

Oplæg om Grøn Trepert v/**Morten Hjort**, projektleder for Grøn trepart, Svendborg Kommune

Pause

Oplæg om landbrugets opgaver og potentialer i lyset af Treparten v/**Torben L. Povlsen**, repræsentant i den lokale trepart Det Sydfynske Øhav, og **Eja Lund**, udtagningskonsulent.

Følgende er ligeledes til stede og vil også besvare evt. spørgsmål:

Marianne Wedderkopp, afdelingsleder for natur og vand i Svendborg Kommune

Kirsten Johansen, natur- og planmedarbejder i Ærø Kommune

Peter Nielsen, Teknik- og miljødirektør i Ærø Kommune

HOVEDELEMENTERNE i Grøn Trepert (AREALOMLÆGNING)

KVÆLSTOF

Reduktionsmål på **13.780 ton**, jf. vandplan 3 (VP3). Fx etablering af vådområder.

KLIMA

Udtagning af **140.000 ha** lavbundsjord, som omlægges til natur.

SKOV

Rejsning af **250.000 ha** skov frem mod 2045, heraf 80.000 ha urørt skov.

NATUR OG BIODIVERSITET

Inden 2030 skal minimum **20 pct.** være ”beskyttet natur” (i dag 14,8 pct).

GRUNDVAND

Senest i **2027**: Stillingtagen til hvordan ”sårbare grundvandsdannende områder” beskyttes.

DANMARKS GRØNNE AREAL FOND

stiftes med kapital på **43 mia. kr.**

Hvorfor giver treparten mening lokalt?

“En ny lokal organisering er en central motor for en styrket arealbaseret omlægning”

Omkostningseffektive løsninger og lokalt kendskab i fokus

Kommunernes opgave er forankret i den lokale trepart

Deltagelse af relevante natur- og landbrugsorganisationer, Naturstyrelsen og udtagningskonsulenter

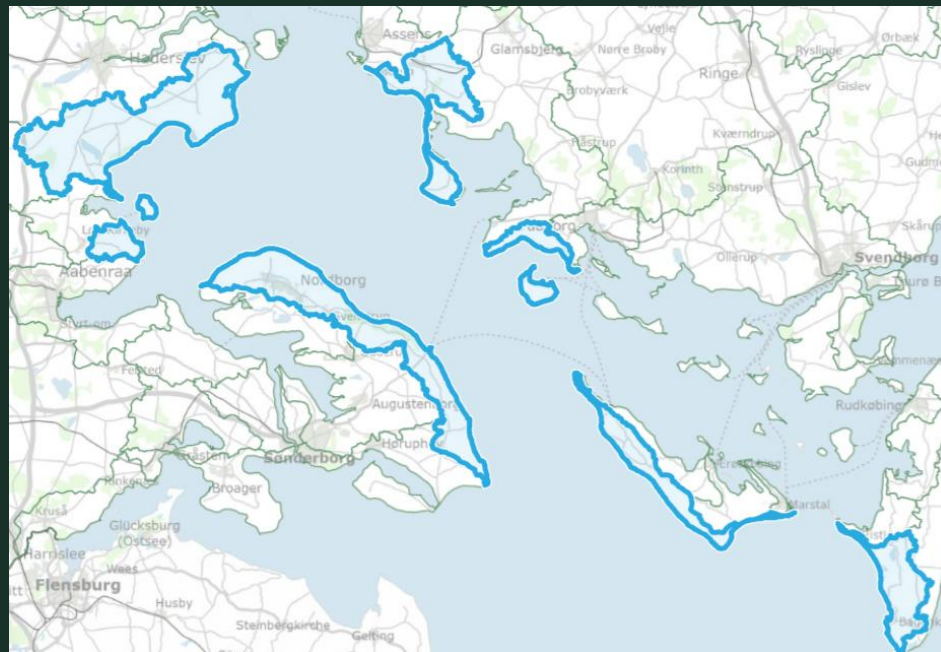
Kystvandrådene supplerer de lokale treparter, og identificerer potentielle nye virkemidler og supplerende indsatser

Kystvandområde 214 Det Sydfynske Ø hav indsatsbehov: 153,3 t

Kystvandområde 72 Kløven indsatsbehov: 12,6 t

Kystvandområde 216 Lillebælt, syd indsatsbehov: 0

“Skærpet Miljøgaranti” - 2027

Indsatskrav = Vådområder + lavbund
+ minivådområder + markregulering
+ brak/skov

Effekten på kvælstof er forskellig (arealforbrug)

Effekt ved kyst i MARS (gns. 50 % retention)

Ekstensivering
20 kg N/ha

Skovrejsning
22 kg N/ha

Lavbund
40 kg N/ha

Vådområder
90 kg N/ha

Minivådområder
485 kg N/ha

Eksempel på Sydfynske Øhav indsatskrav 153 T N/år - 34800 ha opland

Andelen af landbrugsjord (gnm. 60% i DK), der evt. skal tages omlægges (i pct.) og (ha)

37 %

Ekstensivering
20 kg N/ha
~7650 ha

33 %

Skovrejsning
22 kg N/ha
~6955 ha

18 %

Lavbund
40 kg N/ha
~3825 ha

8%

Vådområder
90 kg N/ha
~1700ha

2%

Minivådområder
485 kg N/ha
~315ha

Eksempel på Kløven (Ærø) indsatskrav 12,6 T N/år – 2630 ha opland

Andelen af landbrugsjord (gnm. 60% i DK), der evt. skal tages omlægges (i pct.) og (ha)

40 %

Ekstensivering
20 kg N/ha
~630 ha

36 %

Skovrejsning
22 kg N/ha
~573 ha

20 %

Lavbund
40 kg N/ha
~315 ha

9%

Vådområder
90 kg N/ha
~140 ha

2%

Minivådområder
485 kg N/ha
~26 ha

Lokal Trepert

2025 – Omlægningsplan skal være udarbejdet

HUSK: Omlægningsplanen er en dynamisk
udpegning og beskriver
potentialer

Koordinering af kommunale omlægningsplaner

Mulighederne i Grøn Trepert

- Frivillighed og indflydelse på virkemidler
- Fra markregulering til kollektive virkemidler (vi hjælper hinanden)
- Finansiering i en helt ny størrelsesordning
- Jordfordeling (erstatning, værditab, ny jord)
- Systemunderstøttelse på mange niveauer (kommune, landbrug, styrelser, SEGES, landboforeninger, ordninger m.m.)
- Fremtidig investeringer

Tag fat i en udtagningskonsulent eller din kommune

- Det kan være svært at overskue, hvad den enkelte lodsejers jord indeholder.
- Du kan tage fat i en udtagningskonsulent, som kan komme ud og se på din jord.
- Find mere information her:
Udtagningskonsulenterne.dk.
- Du kan også kontakte din kommune.

Det er vigtigt, at vi kommer i mål

- Vi ved godt, at Grøn Trepert kan være overvældende og træls.
- Men vigtigt, at vi kommer i mål. F.eks. med arealeffektive virkemidler som minivådområder.
- Derfor opfordrer vi jer til at gøre, hvad I kan på jeres arealer.
- Det er frivilligt for jer at bidrage. Men hvis vi ikke når målet, bliver landbruget kollektivt ramt af en hård konsekvens og regulering.
- Vi skal i fremtiden drive et effektivt landbrug på den gode jord, der er tilbage → Vi sikrer vores værdier på sigt, når vi er i mål.
- Målet er, at fremtidens landmænd får det lettere end os.

TAK

Præsentation af landbrugets mulige virkemidler og udtagningskonsulenternes rolle

Udtagningskonsulenterne

Eja Lund
Velas

Opnå et godt vandmiljø ved hjælp af

2025

Kollektive virkemidler

Regulering på marken

2027

Kollektive virkemidler

Regulering på marken

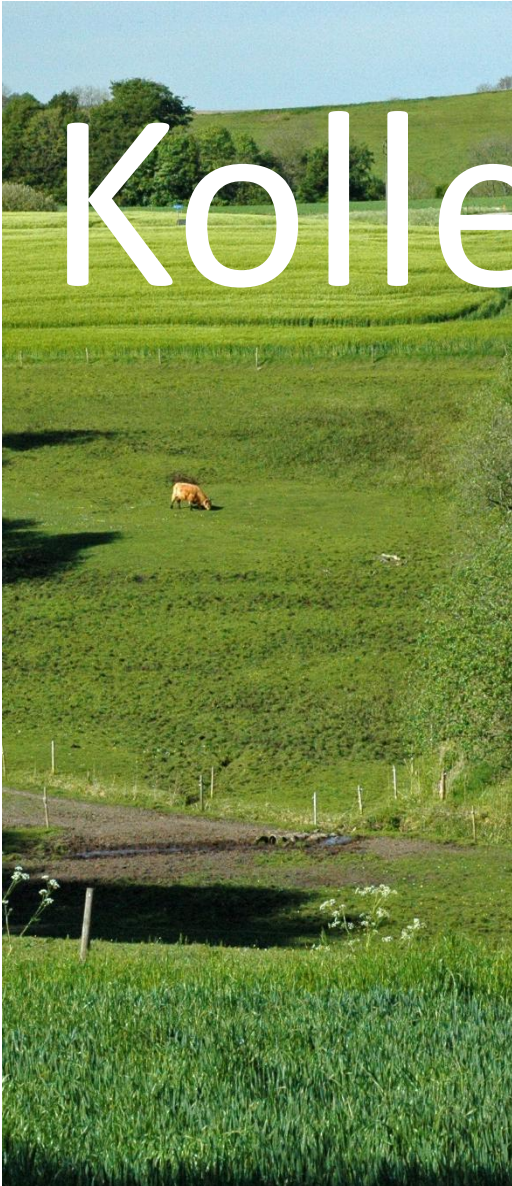
Kvælstof mål

2030

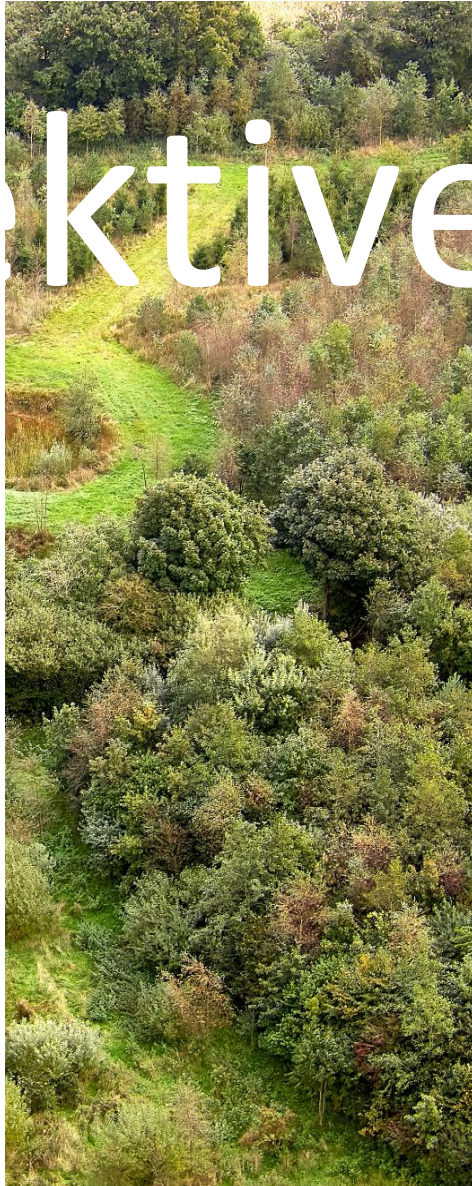
Kollektive virkemidler

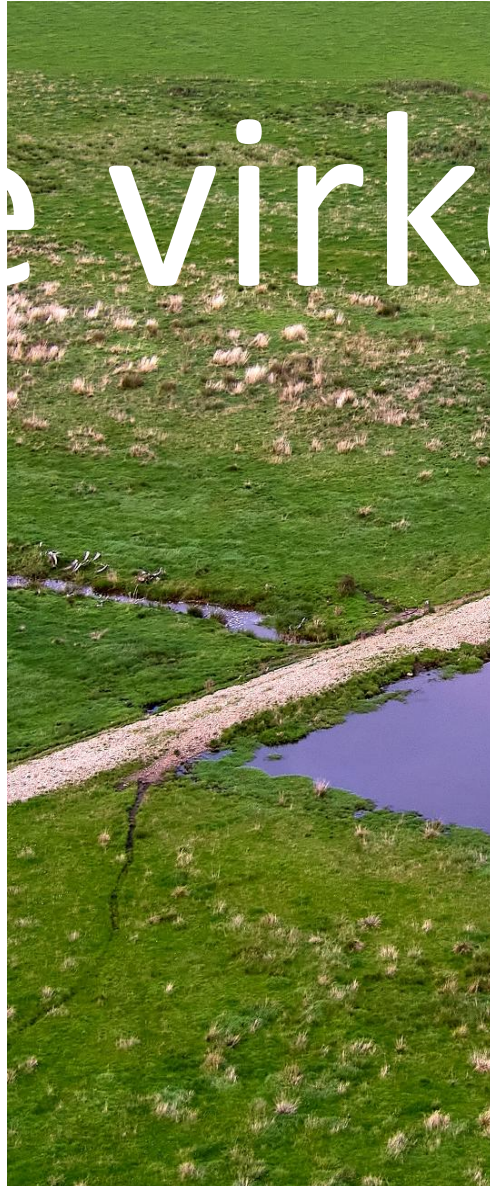
Kollektive virkemidler

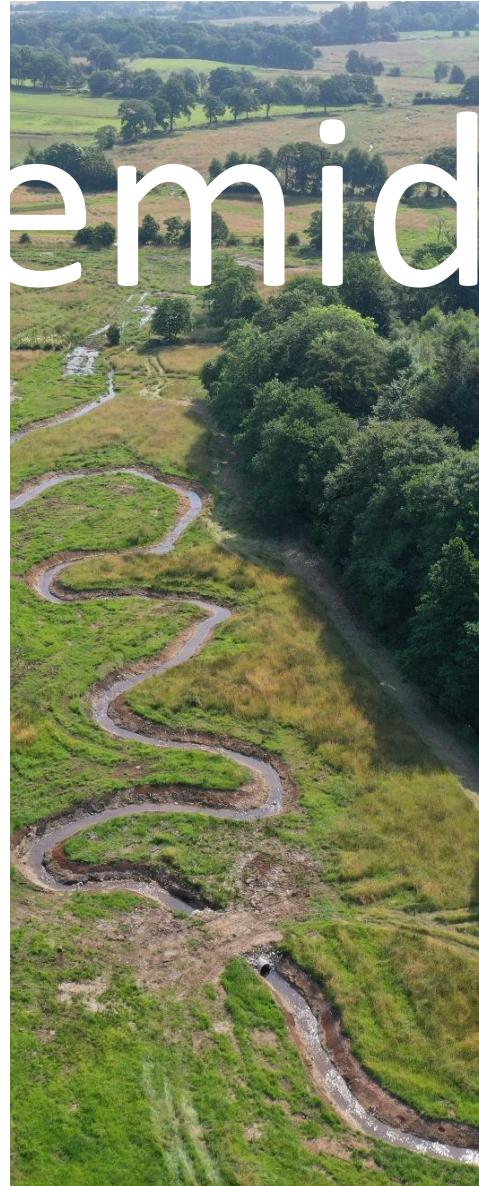
Ekstensivering

Skovrejsning

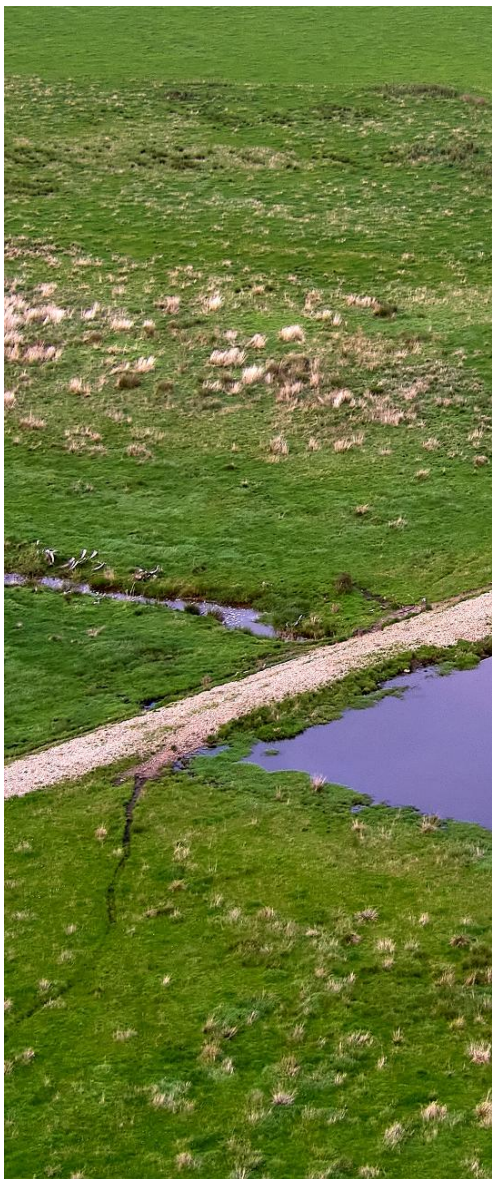
Lavbundsprojekter

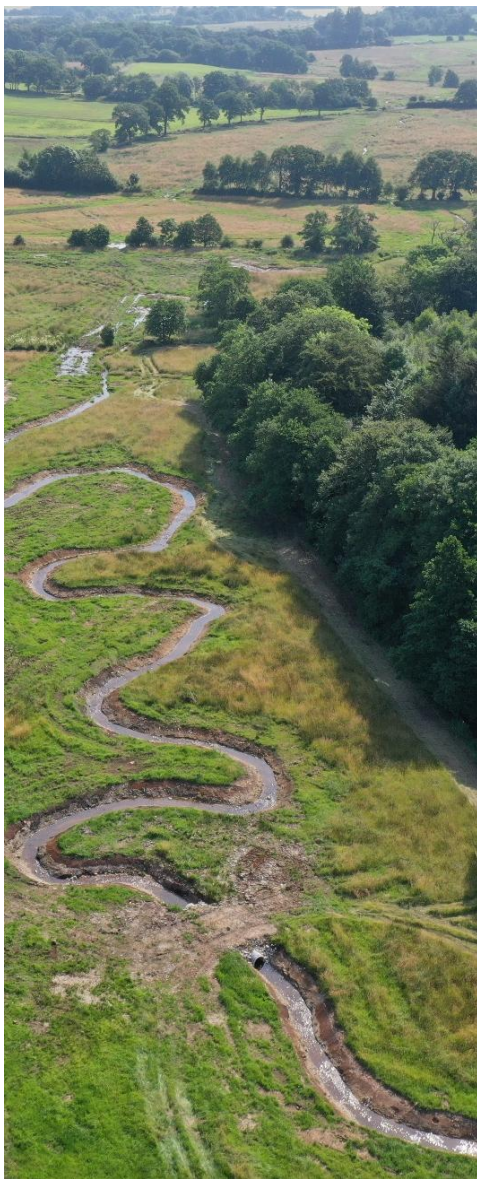
Vådområder

Minivådområder

Lavbundsprojekter

Vådområder

Det er en kommune eller Naturstyrelsen, der er projektejere på lavbund- og vådområdeprojekter.

Vådområder, der er forundersøgt eller etableret på Ærø

Vådområder og lavbundsprojekter:

Teknisk forundersøgelse

Ejendomsmæssig forundersøgelse

Kan projektet teknisk
lade sig gøre?

Hvordan bliver arealerne
påvirket?

Alle lodsejere bliver interviewet
om deres holdning

Kontakt gratis en
udtagningskonsulent

Realisering og jordfordeling

Vådområder og lavbundsprojekter:

Beholde jorden

Sælge jorden

Engangserstatning

- Omdriftsjord 82.500 kr./ha
- Permanent græs 35.500kr./ha
- Natur 0 kr./ha (4.500 kr./ha)

**Værditabs-
kompensation**

(Erstatning for det reelle
værditab)

Jordfordeling

(Erstatningsjord og evt.
supplerende køb af
mere jord)

Salg

Grundbetaling + Evt. Tilskud til pleje af græs og naturarealer

Vurderingsforretning - hvordan jordens værdi fastsættes

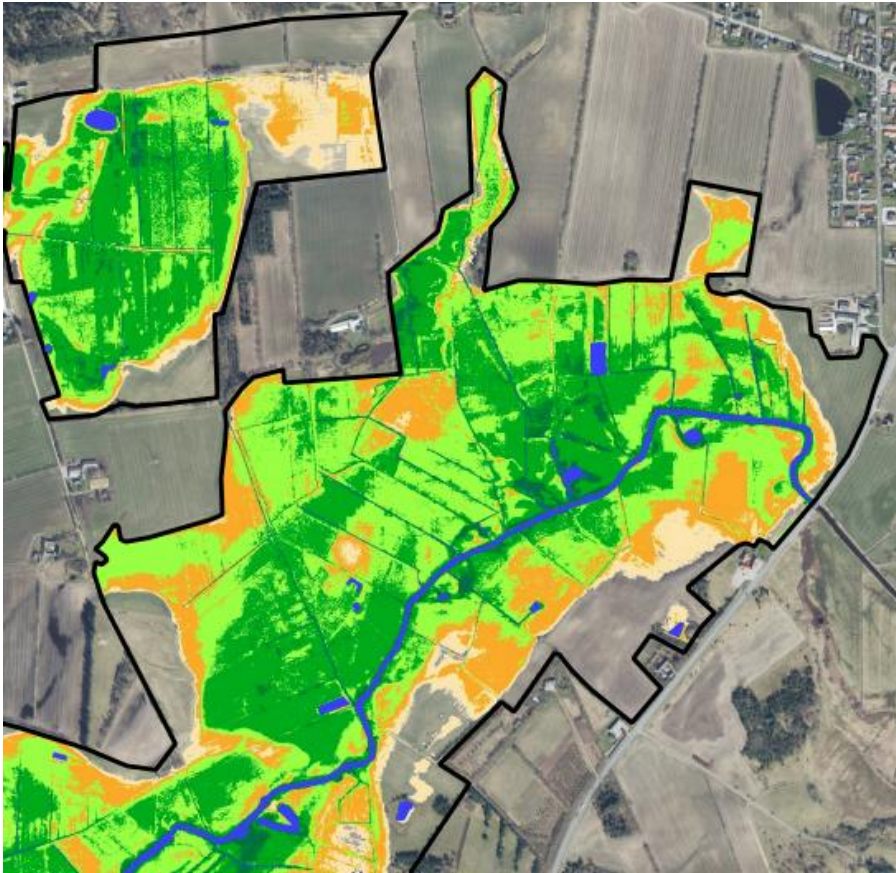
Lodsejerudvalg

- 3-5 lodsejere –
- med kendskab til prissætning af jord
- Lokal planteavlskonsulent
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

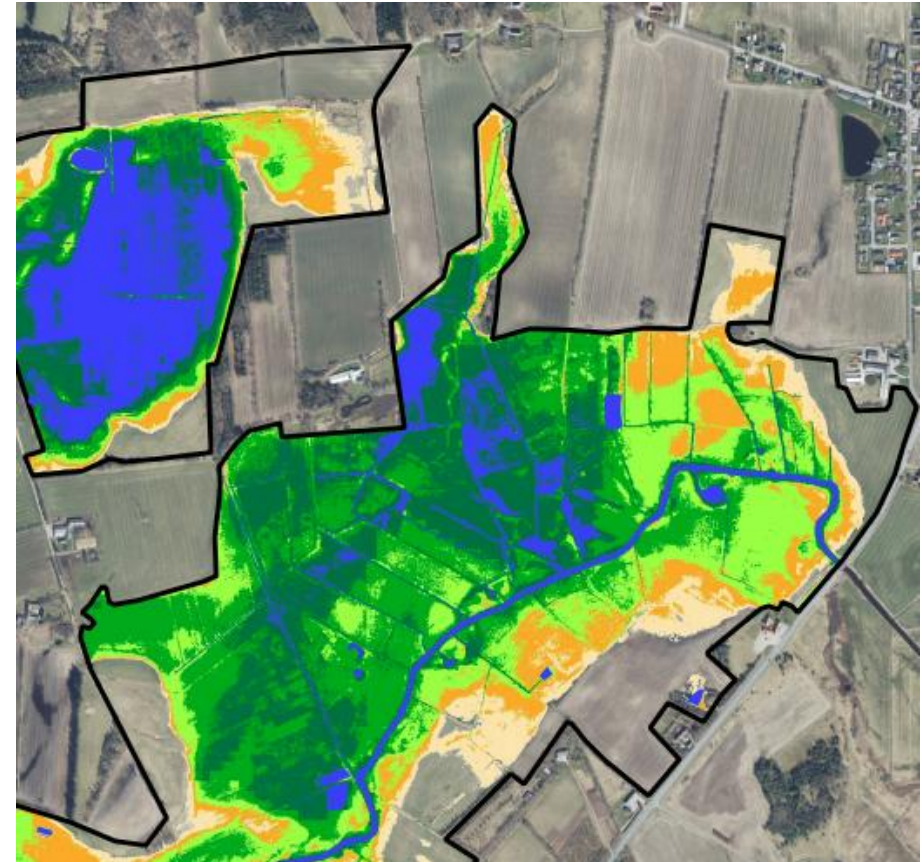

Beregning af værditab ud fra jordens nu-værdi

Arealernes tilstand FØR projektet

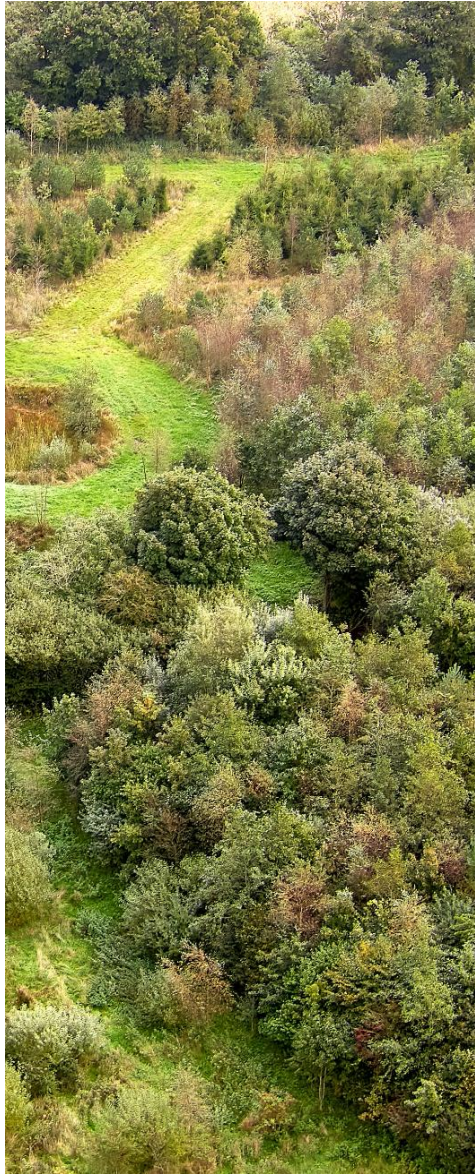

Arealernes tilstand EFTER projektet

Ekstensivering

Skovrejsning

Minivådområder

Permanent ekstensivering
Skovrejsning
Minivådområder
Små vådområder - kommer

er kollektive virkemidler som lodsejere selv
kan søge tilskud til.

Permanent ekstensivering - 2026

- Kompensation:

	Kulstofrige landbrugsarealer og Landbrugsjorde med potentiale for vådområdeprojekter i vandoplande med et stort kvælstofindsatsbehov.	Landbrugsjorder i vandoplande med et stort kvælstofindsatsbehov, der ikke er kulstofrige landbrugsarealer, og hvor der ikke er potentiale for at etablere et vådområde.
Omdriftsjord	82.500,-	59.500,-
Permanente græsarealer	35.500,-	27.000,-

- Projektejer: Private lodsejer eller offentlig lodsejere
- Mindst 0,3 ha sammenhængende areal
- Tinglysning
 - Der må ikke gødes
 - Der må ikke sprøjtes
 - Der må ikke jordbehandles eller omlægges arealer

Skovrejsning

Projekter: Private lodsejer eller
offentlig lodsejere

Betaling af tilskud og kompensation: 75.500
kr./ha

Tillæg på urørt skov: 15.000 kr./ha
Bredskov

Hvad skal der ske her fra?

- Hvis dit areal er omfattet af en indtagning med et vådområde –eller lavbundsprojekt på kommunens kort (omlægningsplanen) så afvent at kommunen igangsætter forundersøgelsen.
- Hvis der på dine arealer, er indtegnet permanent ekstensivering eller skovrejsning, så ligger initiativet hos dig som lodsejer.
- Jo flere minivådområder og små vådområder, der blive realiseret, jo mindre behov er der for at anvende permanent ekstensivering af arealerne.

Overvej fordele og ulemper

Overvej økonomien i at ændre arealanvendelsen på dine arealer

Tal med din økonomikonsulent, planteavlskonsulent og udtagningskonsulent

HUSK: det er frivilligt at lade sine arealer indgå i et af de kollektive virkemidler